

Mbo-instellingen zijn de afgelopen tien jaar redelijk vrijgelaten in de invulling van het vak burgerschap; er gold slechts een inspanningsverplichting. Het Hoornbeeck College werkt al tien jaar met een zelfontwikkelde methode: bij BOL-opleidingen wordt twee uur per week burgerschap gegeven gedurende vijf onderwijsperiodes. Daarnaast is er een instellingsexamen, een duidelijke visie en wordt er continu gewerkt aan de professionalisering van docenten burgerschap. Het wetsvoorstel dat nu ter consultatie voorligt, voorziet in de uitwerking van de wettelijke burgerschapsopdracht, het herijken van de kwalificatie-eisen voor het onderdeel burgerschap, het invoeren van een instellingsexamen en de professionalisering van docenten burgerschap. Dat sluit aan bij het reeds ingezette beleid binnen onze organisatie.

Wel willen wij het volgende opmerken:

- Er geldt min of meer een generieke bevoegdheid binnen het gehele mbo. Aangezien een groot deel van de docenten zij-instromer is en beroepsgerichte vakken geeft, is het bijzonder dat er nu specifieke kwalificatie-eisen worden gesteld aan docenten burgerschap. Wij zijn er niet voor dat burgerschap wordt gezien als een vak dat 'iedereen' kan geven. Tegelijkertijd pleiten wij voor haalbare kwalificatie-eisen die uitvoerbaar zijn binnen de context van het mbo. Een lerarenopleiding maatschappijleer is onzes inziens echt een ideaal voor iedere docent burgerschap, maar alternatieve routes zouden ook een plaats moeten krijgen binnen de kwalificatie-eisen.
- Een instellingsexamen borgt dat burgerschap een volwaardige plaats krijgt in het onderwijsplan. Wel geven wij aan dat een algemene formulering hierover in de wet belangrijk is. Het gaat om het afnemen van een instellingsexamen, maar niet over de inhoud ervan. De inhoudelijke lijn is namelijk geborgd via de kwalificatie-eisen, die vertaald kan worden naar een methode en toetsing.
- Onze schoolorganisatie kon goed uit de voeten met de bestaande kwalificatie-eisen. Een herijking was wat ons betreft dan ook niet echt nodig. Wij onderstrepen daarom het belang van een kader waarbinnen instellingen naar eigen visie en context uitvoering kunnen geven aan de kwalificatie-eisen. Sommige zinsneden geven ons wel wat zorg, met name als deze neigen naar het meer inhoudelijk voorschrijven van onderwijsinhoud. Dan gaat het schuren met de vrijheid van onderwijs.

Naast bovenstaande verwijzen we graag ook met instemming naar de wetssystematische kritiek zoals die naar voren komt in de bijdrage van prof. Van Schoonhoven voor deze internetconsultatie en naar de inbreng van de MBO Raad.